ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

— Τὸ ἔθιμο νὰ φοροῦν «μιάσκες» κατὰ τὴ διάρκεια τῆς 'Αποκρηᾶς, ἔχει τὴν προέλευσί του ἀπὸ τὶς Βενετσιάνικες ἑορτὲς τοῦ 16ου αἰῶνος.

— 'Από τὶς σύγχρονες μάσκες, ἡ πιὸ φανταστικὲς καὶ πολυτελεῖς εἶνε ἡ Κινέζικες.

— Σ' ὅλα τὰ Κινέζικα θέατρα, οἱ ἥρωες καὶ ἡ ἡρωΐδες, στὰ διάφορα ἔργα, παρουσιάζονται στὴ σκηνή, φορῶντας ἀνάλογες μάσκες μὲ τὰ πρόσωπα ποὺ ὑποδύονται.

— 'Η μάσκα συνειθιζόταν ἐπίσης καὶ στὸ ἀρχαῖο 'Ελληνικὸ θέατρο.

— Οἱ ἱστορικοὶ ἰσχυρίζονται, ὅτι πρῶτος ποὺ εἰσήγαγε τὶς μάσκες στὸ ἀρχαῖο 'Ελληνικὸ θέατρο, ἦταν ὁ Αἰσχύλος.

— Στὴ Γαλλία χρῆσις τῆς μάσκας ἔγινε γιὰ πρώτη φορὰ ἐπὶ τῆς βασιλείας 'Ερρίκου Δ' καὶ ἦταν ἀποκλειστικὸ προνόμιο τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν εὐγενῶν κυριῶν.

— Στὸ Ζελτνιόλφ τῆς Γερμανίας, ἕνας σοφὸς γεωπόνος, ἐπέτυχε νὰ παραγάγη φράουλες μέσα σὲ γιάστρες, ἐντὸς 40 ἡμερῶν, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασι τοῦ φωτὸς ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων.

— Στὸν Καναδᾶ, ἐπειδὴ οἱ ἀγροτικοὶ συνοικισμοὶ ἀπέχουν πολὺ ἀπὸ τὶς πολιτεῖες καὶ τὶς κωμοπόλεις, γιὰ νὰ μὴ μένουν ἀγράμματα τὰ παιδιὰ τῶν ἀγροτῶν, ἐτέθησαν τελευταῖα εἰς χρῆσιν τὰ λεγόμενα «Σιδηροδρομικὰ σχολεῖα».

— Κάθε πρωΐ, δηλαδή, ξεκινᾶ ἀτ' τὴν 'Οτάβα μιὰ ἁμαξοστοιχία, ἡ ὁποία ἀφίνει σὲ κάθε ἀγροτικὴ περιοχὴ κι' ἀπὸ ἕνα βαγόνι μὲ τοὺς δασκάλους του.

— 'Όλη τὴν ἡμέρα γίνονται τὰ μαθήματα μέσα στὰ βαγόνια αὐτά, τὸ δὲ βράδυ ξαναγυρίζει ἡ ἀτμομηχανὴ καὶ παραλαμβάνει τὰ βαγόνια μὲ τοὺς δασκάλους.

— Στὰ ἀνθρακωρυχεῖα τοῦ Παρούσοβιτς—'Ανω Σιλεσίας— ἐτελείωσαν πρὸ ἡμερῶν ἡ ἐργασίες τῆς βαθυτέρας ὑπογείας στοᾶς, ποὺ ἔχει γίνει ὡς τώρα.

— 'Η ἐργασίες αὐτὲς διήρκεσαν τρία χρόνια. 'Η στοὰ ἐπροχώρησε σὲ βάθος 2.150 μέτρων. Σκοπὸς ὅλου αὐτοῦ τοῦ τεραστίου ἔργου ἦταν ἡ ἀναζήτησις κοιτασμάτων ἄνθρακος.

— 'Από μιὰ τελευταία στατιστικὴ ἑνὸς 'Αγγλου ἐξερευνητοῦ μαθαίνουμε, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1925—1930 κατεφαγώθησαν στὰς 'Ινδίας 5.000 ἄνθρωποι ἀπὸ ἄγρια θηρία.

— Στὸ 'Οχάιο τῆς 'Αμερικῆς τὰ τροχιοδρομικὰ ὀχήματα, ποὺ κυκλοφοροῦν ἀπὸ πέρυσι, εἶνε καμωμένα μὲ ἀλουμίνιο.

— Στὰ 'Αμερικανικὰ λεπροκομεῖα ποὺ βρίσκονται στὰς Φιλιππίνας νήσους, νοσηλεύονται 10—12 χιλιάδες λεπρῶν.

— Σ' ὅλο τὸν κόσμο ὑπάρχουν 2.796 ὁμιλούμεναι γλῶσσαι. 'Εξ αὐτῶν, ἡ κυριώτερες ἀνέρχονται σὲ 896 καὶ εἶνε μοιρασμένες ὡς ἑξῆς:

— Εὐρώπη 48, 'Ασία 153, 'Αφρικὴ 118, 'Αμερικὴ 424 καὶ 'Ωκεανία 117.

— 'Η ἀξία τῆς νομισματικῆς συλλογῆς τοῦ Βασιλέως τῆς Ἰταλίας ὑπολογίζεται σὲ 150 ἑκατομ. λιρετῶν, δηλαδὴ σὲ 600.000.000 δραχμῶν.

— Σύμφωνα μὲ τὴν τελευταία ἀπογραφὴ τῶν κατοίκων τῆς Γαλλίας, ὁ πληθυσμός της ἀνέρχεται σὲ 41.834.923. 'Εξ αὐτῶν 38.944.000 εἶνε Γάλλοι καὶ 2.890. 923 ξένοι.

ἁπλούστατα δὲν θέλω νὰ κηλιδώνεσαι μὲ τοὺς ἔρωτάς των. Σὲ θέλω ἀγνή....

— "Α, ἄ, καλὰ ποὺ μὲ εἰδοποίησες... "Εστω. Δέχομαι νὰ μείνω ἀγνή... Δὲν θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς ὅμως τοὐλάχιστον νὰ παντρευτῶ;

— Εἶσαι πολὺ νέα ἀκόμα γιὰ γάμο....

— Τί, δὲν θὰ μὲ ἀφήσῃς νὰ πάρω οὔτε σύζυγο; 'Ομολογῶ, ὅτι ἡ ἐπίβλεψι αὐτὴ μοῦ φαίνεται πολὺ παράλογη, ἂν καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸν ἀδελφό μου...

Ξαφνικά, χτύπησε ἡ πόρτα καὶ συγχρόνως ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ ποὺ ἔλεγε:

— "Ε, Λοικρητία, ἄνοιξε! Εἶμαι ἐγώ, ὁ Φραγκίσκος...

— 'Ο ἀδελφός μου Φραγκίσκος! ἔκαμε ὁ Καῖσαρ σκυθρωπάζοντας. Τί θέλει πάλι αὐτός;

— Τώρα θὰ μάθουμε, τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ Λοικρητία.

"Αναψε γρήγορα τὰ κεριὰ τοῦ δωματίου της, ἔρριξε ἐπάνω της ἕνα ροῦχο, ποὺ βρῆκε πρόχειρο, καὶ ἄνοιξε τὴν πόρτα.

'Ο Φραγκίσκος ἦταν μεγαλείτερος κατὰ ἕνα ἔτος ἀπὸ τὸν Καίσαρα ποὺ δὲν εἶχε κλείσει ἀκόμα τὰ δεκαπέντε χρόνια. Δὲν ἦταν τόσο ὡραῖος, ὅσο ὁ ἀδελφός του, ἀλλὰ εἶχε μιὰ γλυκειὰ ἔκφρασι στὸ πρόσωπό του.

Μπαίνοντας μέσα, ἐχαιρέτησε φιλικὰ τὴ Λοικρητία κι' ἀγριοκύτταξε τὸν Καίσαρα.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

ΟΙ ΖΩΓΡΑΦΟΙ ΜΑΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ Ν. ΛΥΤΡΑ

'Ο καλλιτέχνης μὲ τὴ μεγάλη καρδιὰ καὶ τὸν ἀδαμάντινο χαρακτῆρα. 'Η ἐκτίμησις του πρὸς τὸν Γύζη. Στὸ Μόναχο. "Οπου ὁ Πιλότι βγαίνει γελασμένος. Μετὰ τὴν ἔξωσι τοῦ "Οθωνος. 'Ημέρες μποεμισμοῦ. 'Η ὑπερηφάνεια τοῦ Λύτρα. "Οπου ἀρνεῖται νὰ δεχτῇ νὰ τοῦ χτίσουν σπίτι δωρεάν, κτλ.

Γιὰ τὸν ὀνομαστὸ καλλιτέχνη τοῦ περασμένου αἰῶνος, τὸν ἀείμνηστο Νικηφόρο Λύτρα, κυκλοφοροῦν πολλὰ ἀνέκδοτα. Σήμερα θὰ διηγηθοῦμε μερικὰ ἀτ' αὐτά, τὰ πιὸ χαρακτηριστικά:

'Ο Λύτρας συνδεόταν πάντα φιλικώτατα μὲ τὸν Γύζη, τὸν ὁποῖο ἐθαύμαζε καὶ ὁ ὁποῖος ἦταν νεώτερός του κατὰ ἑφτὰ χρόνια.

"Οταν ὁ Λύτρας ἐστάλη, χάρις στὶς ἐνέργειες κάποιου φιλοτέχνου ὁμογενοῦς μας, ὡς ὑπότροφος στὸ Μόναχο, ἐπέμενε νὰ στείλουν μαζὺ μ' αὐτὸν γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ καὶ τὸν Γύζη. Σὲ μιὰ στιγμὴ μάλιστα ἔφτασε νὰ πῇ τὸ ἑξῆς ὑπέροχο:

— 'Αφοῦ δὲ στέλνετε μαζύ μου καὶ τὸ Γύζη, θὰ παραιτηθῶ κι' ἐγὼ ἀπὸ τὴν ὑποτροφία. Αὐτὸς ἔχει μεγαλείτερο ταλέντο ἀπὸ μένα!

* * *

Δὲν εἶνε ὅμως αὐτὸ τὸ μοναδικὸ δεῖγμα τῆς εἰλικρινείας καὶ τῆς καλωσύνης τοῦ "Ελληνος καλλιτέχνου ποὺ μᾶς ἐχάρισε τόσους ὑπέροχους πίνακες.

"Οταν ὁ Γύζης πῆγε ὡς ὑπότροφος στὸ Μόναχο, πέντε χρόνια μετὰ τὴν ἀποστολὴ τοῦ Λύτρα, ὁ τελευταῖος ποὺ ἦταν τότε τελειόφοιτος τῆς σχολῆς τοῦ Πιλότι, τὸν ὑποστήριξε πολὺ στὰ πρῶτα βήματά του.

"Οταν ὁ Λύτρας ἐπρόκειτο ἀργότερα νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ Μόναχο, ὁ Γύζης τὸν παρακάλεσε νὰ τὸν συστήσῃ στὸν Πιλότι γιὰ νὰ τὸν δεχτῇ στὴ σχολή του καὶ συνάμα τοῦ ἔδωσε μερικὰ ζωγραφικὰ σχέδιά του γιὰ νὰ τοῦ τὰ δείξῃ.

'Ο Πιλότι ὅμως δὲν ἔμεινε εὐχαριστημένος ὑπὸ τὴν ἐπίδοσι τοῦ νεαροῦ "Ελληνος καὶ εἶπε στὸ φίλο τοῦ Γύζη:

— Δυστυχῶς ὁ συμπατριώτης σας δὲν ἀξίζει τίποτε καὶ νὰ τοῦ πῆτε νὰ μὴ χάνῃ τὸν καιρό του, σπουδάζοντας ζωγραφική...

— 'Αδύνατον νὰ τοῦ πῶ τέτοιο πρᾶγμα, ἀπάντησε ὁ Λύτρας. "Αμα τοῦ τὸ πῶ, θὰ τὸν ἀτελπίσω καὶ δὲν ξέρω τί μπορεῖ νὰ κάμῃ στὴν ἀπόγνωσί του. 'Εκτὸς αὐτοῦ, ἔχει τόσον πάθο νὰ ἐργασθῇ κοντά σας, ὥστε ἂν δὲν τὸν δεχθῆτε, θὰ πάθῃ μεγάλο κακό. Στὸ κάτω—κάτω, ἂν θέλετε τὴ γνώμη μου, νομίζω πὼς θὰ γίνῃ καλὸς ζωγράφος.

— Δὲν τὸ πιστεύω, ἐπέμεινε ὁ Πιλότι.

'Εν τούτοις, μὴ θέλοντας νὰ δυσαρεστήσῃ τὸν λαμπρό του μαθητή, προσέλαβε στὸ ἐργαστήριό του τὸν Γύζη. Μετὰ ἕξη μῆνες, ὁ Λύτρας, εὑρισκόμενος ἤδη στὴν 'Αθήνα, ἔλαβε ἀτ' τὸν δάσκαλό του τὸ ἀκόλουθο γράμμα:

«'Ο συμπατριώτης σας Γύζης μὲ διέψευσε οἰκτρά. Σοῦ εἶχα πεῖ ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἐλπίδα ἐκ μέρους του. Τώρα σοῦ λέω πὼς θὰ γίνῃ μεγάλος ζωγράφος καὶ θὰ τὸ θεωρῶ καύχημά μου ὅτι ὑπῆρξα καθηγητής του».

* * *

Μετὰ τὴν ἔξωσι τοῦ "Οθωνος καὶ τὴν ἀλλαγὴ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὑποτροφία τοῦ Γύζη διεκόπη καὶ ὁ καλλιτέχνης πέρασε στὸ Μόναχο μέρες ἀληθινὰ μποέμικες.

Εὐτυχῶς ὕστερ' ἀπὸ λίγο καιρό, βρέθηκε ἕνας συμπατριώτης του, ὁ ὁποῖος, κατὰ σύσταση τοῦ καθηγητοῦ του, τοῦ παραχώρησε τὰ μέσα νὰ συνεχίσῃ τὶς σπουδές του.

Μόλις τὸ ἔμαθαν αὐτό, οἱ συμμαθηταὶ τοῦ Λύτρα, τὸν ὑποδέχτηκαν πανηγυρικώτατα. Στόλισαν μὲ λουλούδια τὴ σκάλα τῆς 'Ακαδημίας καὶ ἐπάνω στοὺς τοίχους τῶν ἐργαστηρίων ἔγραψαν μὲ μεγάλα γράμματα τὸν ἀριθμὸ 2.000. 'Ο ἀριθμὸς αὐτὸς φανέρωνε τὸ χρηματικὸ ποσὸν τῆς νέας ὑποτροφίας τοῦ Λύτρα.

* * *

Κάποτε μιὰ πλουσιωτάτη κυρία τῶν 'Αθηνῶν, θέλοντας νὰ δείξῃ τὴν ἐκτίμησί της πρὸς τὸ Λύτρα, τὸν ὁποῖο εἶχε προσλάβει ὡς διδάσκαλο ζωγραφικῆς στὰ παιδιά της, προσφέρθηκε νὰ.... τοῦ κτίσῃ ἕνα σπίτι. 'Επειδὴ ὅμως δὲν ἤθελε νὰ προσκρούσῃ στὴν πασίγνωστη μετριοφροσύνη καὶ ἀφιλοκερδειά του, τοῦ ἔθεσε τὸν ὅρο νὰ τῆς πληρώνῃ τὸ νοίκι ποὺ ἔδινε ἀλλοῦ κι' ἔτσι τὸ σπίτι θὰ ἔμενε στὸ τέλος δικό του.

'Ο Λύτρας ὅμως, ἐπειδὴ κατάλαβε πὼς σκοπὸς τῆς θαυμαστρίας του ἦταν νὰ τὸν εὐεργετήσῃ, ἀρνήθηκε —ἂν καὶ ἦταν στενοχωρημένος οἰκονομικῶς ἐκεῖνον τὸν καιρὸ— νὰ δεχτῇ τὴ δωρεά, ποὺ τοῦ προσφέρθηκε ὡστόσο μὲ τόση διακριτικότητα.